

1 Postojanje platnog naloga

1.1 Područje primjene postupka

1.1.1 Koje su vrste potraživanja prihvatljive (npr. samo novčana potraživanja, samo ugovorna potraživanja itd.)?

Postupak se primjenjuje kad stranka želi ostvariti izvršivost zahtjeva za ispunjenje novčanih obveza koje proizlaze iz ugovora kojih je vrijednost niža od 15 000 EUR ili obveza koje proizlaze iz poslovnih transakcija bez obzira na njihovu vrijednost.

U svrhe tog postupka poslovna transakcija znači „transakcija između poduzetnika ili između poduzetnika i javnih tijela radi isporuke robe odnosno pružanja usluga uz naknadu” – članak 3. točka (b) **Zakona br. 62/2013** od 10. svibnja 2013. kojom se u portugalsko zakonodavstvo prenosi Direktiva br. 2011/7/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011.

U pogledu poslovnih transakcija, postupkom nisu obuhvaćeni „ugovori sklopljeni s potrošačima”, „kamate na druga plaćanja koja nisu izvršena kao nadoknada za poslovnu transakciju” ili „plaćanja izvršena u svrhu naknade za građansku odgovornost, uključujući plaćanja trgovačkih društava” (članak 2. stavak 2. istog Zakona).

1.1.2 Postoji li gornja granica vrijednosti potraživanja?

Kao što je navedeno u odgovoru na prethodno pitanje, naplata novčanih obveza koje proizlaze iz ugovora vrši se u skladu s propisima o portugalskom platnom nalogu ako njihova vrijednost nije viša od 15 000 EUR.

Međutim, kao što je navedeno, ne postoji gornja granica za poslovne transakcije.

1.1.3 Je li uporaba tog postupka obvezna ili ne?

Uporaba je postupka izborna, odnosno vjerovnik se ne mora njime koristiti.

1.1.4 Je li postupak dostupan ako tuženik živi u drugoj državi članici ili u trećoj zemlji?

Zakonskim odredbama o postupku za izdavanje platnog naloga nisu isključeni slučajevi u kojima dužnik živi izvan Portugala.

1.2 Nadležni sud

Zahtjevi za izdavanje platnih naloga mogu se podnositi na papiru ili elektronički bilo gdje u zemlji, u svakom okrugu na sudu koji je nadležan za njihovo zaprimanje. U tim slučajevima sudovi elektronički prosljeđuju zahtjeve Državnom uredu za platne naloge [*Balcão Nacional de Injunções*].

Odvjetnici i pravni savjetnici obvezni su elektronički dostaviti zahtjev za izdavanje platnih naloga iz bilo kojeg dijela zemlje – ne trebaju osobno ići u ni u kakav ured ili na sud (vidi članak 19. stavak 1. pravila priloženih **Zakonu br. 269/98 od 1. rujna 1998.**, koji je izmijenjen Zakonom br. 34/2008 od 26. veljače 2008.).

S obzirom na to da je uspostavljen Državni ured za platne naloge, jedinstveni ured za prosljeđivanje platnih naloga, korisnici sad mogu elektronički pratiti kako napreduje postupak, a odvjetnicima i pravnim savjetnicima omogućuje se pristup elektroničkim obrascima na <http://citius.tribunaisnet.mj.pt>. Time se omogućuju elektronička izrada i uporaba naloga za izvršenje na temelju zahtjeva za izdavanje platnog naloga, a podnositelj zahtjeva može mu pristupiti putem *web*-mjestu Ministarstva pravosuđa.

Svaki nalog za izvršenje dobiva jedinstveni referentni broj na temelju kojega ga mogu pratiti podnositelj zahtjeva i svaki drugi subjekt kojem je podnositelj dostavio referentni broj.

Na postupak se primjenjuju posebni propisi utvrđeni u relevantnom zakonu, a u područjima koja nisu obuhvaćena tim pravilima primjenjuju se opće odredbe o nadležnosti.

Radi ispunjenja zahtjeva iz članka 8. stavka 4. Priloga Zakonu br. 169/98 od 1. rujna 1998., na temelju Provedbenog nputka br. 220-A/2008 od 4. ožujka 2008. uspostavljen je središnji ured koji je nazvan Državni ured za platne naloge i dobio je isključivu nadležnost za obradu platnih naloga na državnom području.

1.3 Formalni zahtjevi

U skladu s člankom 10. navedenog priloga Zakonu br. 269/98, podnositelj zahtjeva mora u platnom nalogu:

- navesti pisarnicu suda kojem je upućen zahtjev;
- navesti imena stranaka;
- navesti gdje treba dostaviti obavijest ističući je li to prebivalište „dogovoreno” u pisanom ugovoru;
- ukratko navesti činjenice na kojima se temelji zahtjev;
- sastaviti zahtjev navodeći vrijednost glavnice, kamate i ostale dospjele iznose;
- potvrditi da su plaćene sudske pristojbe;
- navesti, ako je primjenjivo, da se zahtjev odnosi na „poslovnu transakciju” obuhvaćenu zakonom kojim su propisani posebni mehanizmi za slučajeve kašnjenja u plaćanju u poslovnim transakcijama (Zakon br. 32/2003 od 17. veljače 2003.);
- navesti svoje prebivalište;
- navesti svoju adresu e-pošte, želi li dobivati poštu ili obavijesti tim putem;
- navesti želi li da se postupak nastavi kao deklaratorni postupak u slučaju protivljenja obavijesti;
- navesti koji je sud nadležan pristupiti dokumentima ako će u predmetu biti pokrenut deklaratorni postupak;
- navesti želi li da obavijest dostavi ovršitelj ili zakonski zastupnik i, ako je tako, navesti ime te osobe i poslovnu adresu;
- potpisati zahtjev.

U Provedbenom nputku br. 220-A/200 od 4. ožujka 2008. propisano je sljedeće u vezi s načinom podnošenja ili dostavljanja zahtjeva za platne naloge:

1. kad je riječ o obliku:

- računalna datoteka u XML formatu sa specifikacijama objavljenima na [portalu Citius](#);
- na [papiru](#) uporabom obrasca odobrenog Provedbenim nputkom br. 808/2005 od 9. prosinca 2005.;
- na elektroničkom obrascu;

2. kad je riječ o načinu dostave:

2.1. računalne datoteke:

- a) *internetom* za korisnike *sustava Citius* (trenutačno samo odvjetnici i pravni savjetnici);
- b) osobno u Državnom uredu za platne naloge na odgovarajućem fizičkom mediju (disketa, CD-ROM, USB), samo za postupke koji se pokreću u okrugu Porta, u skladu s člankom 8. Zakona br. 269/98 od 1. rujna, i samo ako podnositelj zahtjeva ne predstavljaju odvjetnici ili pravni savjetnici;
- c) osobno u nadležnoj sudskoj pisarnici, u skladu s člankom 8. pravila priloženih Zakonu br. 269/98 od 1. rujna 1998. U sudske pisarnice mogu podnositi zahtjeve samo podnositelji zahtjeva koje ne zastupaju odvjetnici ili pravni savjetnici;

2.2. papirnati oblik koji se osobno dostavlja:

- c) u nadležnoj sudskoj pisarnici, u skladu s člankom 8. pravila priloženih Zakonu br. 269/98 od 1. rujna 1998.;

2.3. elektronički obrazac:

internetom (<http://citius.tribunaisnet.mj.pt/>) za korisnike *sustava Citius* (trenutačno samo odvjetnici i pravni savjetnici).

1.3.1 Je li uporaba standardiziranog obrasca obvezna? (Ako jest, gdje se može dobiti taj obrazac?)

Obvezna je uporaba obrasca zahtjeva za platne naloge koji je odobren u Provedbenom nalogu ministra pravosuđa.

Obrazac se može preuzeti s portala Citius u dva elektronička formata koja se najčešće upotrebljavaju.

Građani koji ga zatraže, mogu dobiti i predložak tog obrasca od sudske pisarnice koja je nadležna za primanje zahtjeva za platne naloge.

Elektronički obrazac dostupan je samo odvjetnicima i pravnim savjetnicima na <http://citius.tribunaisnet.mj.pt/>.

1.3.2 Mora li me odvjetnik obvezno zastupati?

U ovom postupku nije nužno imati odvjetnika, ali ništa ne sprječava podnositelje zahtjeva da imenuju zakonskog zastupnika ako to žele.

1.3.3 Koliko detaljno moram obrazložiti potraživanje?

U zakonu u kojem je propisan postupak izdavanja platnog naloga samo se traži da podnositelji zahtjeva moraju sažeto opisati činjenice na kojima se temelji njihov zahtjev.

1.3.4 Je li nužno predočiti pisani dokaz predmetnog potraživanja? Ako jest, koji se dokumenti prihvaćaju kao dokaz?

Nije nužno dostaviti pisane dokaze u vezi s potraživanjem.

1.4 Odbacivanje zahtjeva

Zahtjev može biti odbijen samo:

- a) ako nije naslovljen na nadležnu sudsku pisarnicu ili podnositelj zahtjeva nije naveo sud koji je nadležan razmotriti spise ako su dostavljeni za predaju;
- b) ako u njemu nije naveden identitet stranaka, prebivalište podnositelja zahtjeva ili mjesto na kojem treba obavijestiti dužnika;
- c) ako nije potpisan u slučaju da nije dostavljen elektronički;
- d) ako nije napisan na portugalskom jeziku;
- e) ako nije sastavljen na predlošku odobrenom u Provedbenom nalogu ministra pravosuđa;
- f) ako nije navedeno da su plaćene sudske pristojbe;
- g) ako je predmetni iznos viši od 15 000 EUR i nije navedeno da je riječ o poslovnoj transakciji, kako je navedeno u odgovoru na pitanje 1.1.;
- h) ako zahtjev ne odgovara iznosu ili svrsi postupka.

Ne provodi se prethodna ocjena utemeljenosti zahtjeva jer se u ovom postupku zahtjev ne podnosi pravosudnom tijelu, odnosno sudu u pravom smislu riječi nego ga samo pregledava pravosudni službenik.

1.5 Žalba

Žalba protiv odluke o odbacivanju zahtjeva može se podnijeti sucu ili, ako sud ima više od jednog suca, dežurnom sucu.

1.6 Prigovor

U slučaju prihvaćanja platnog naloga, tuženik u roku od 15 dana (od datuma od kojeg se smatra pravilno obaviještenim) može osporiti tražbinu.

Prigovor se podnosi u dva primjerka.

Ako je više podnositelja zahtjeva, tuženik mora dostaviti onoliko primjeraka prigovora koliko je podnositelja koji žive u odvojenim kućanstvima, osim ako ih zastupa isti zakonski zastupnik.

1.7 Učinak prigovora

Ako tuženik pravodobno ospori tražbinu, nalog nije izvršiv, odnosno ne sastavlja se odluka o izvršenju.

Predmet se zatim automatski rješava u deklaratornom postupku.

1.8 Učinak izostanka prigovora

Ako tuženik ne podnese prigovor nakon što je primjeren obaviješten, službenik u pisarnici stavlja sljedeći tekst na zahtjev za izdavanje platnog naloga: „Ovaj je dokument izvršiv“ (članak 14. stavak 1. pravila priloženih Zakonu br. 269/98). To znači da se taj dokument može upotrebljavati kao osnova za izvršenu sudsku naplatu tražbine.

Jedina je iznimka ako zahtjev ne odgovara iznosu ili svrsi postupka i u tom slučaju djelatnik pisarnice ne odobrava izvršivost.

1.8.1 Što je potrebno učiniti kako bi se dobila izvršiva odluka?

Odobranje izvršivosti u pisarnici ne ovisi o tome je li podnositelj zahtjeva poduzeo neku posebnu inicijativu nego se događa automatski kad je jasno da je obavijest dostavljena i da nije dostavljen prigovor.

1.8.2 Je li ta odluka konačna ili se tuženik još može žaliti na nju?

Protiv te odluke (naloga o odobravanju izvršivosti) nije se moguće žaliti.

Međutim, treba imati na umu da odobravanje izvršivosti nije sudski akt, odnosno intervencija suda radi rješavanja privatnog spora. To je samo radnja kojom se stvara izvansudski dokument.

Dodatne informacije:

[Ministarstvo pravosuđa](#)

[Glavna uprava za pravosudnu politiku](#)

[Portal Citius](#)

[Službeni list](#)

[Baza podataka pravnih dokumenata](#)

Posljednji put ažurirano: 30/04/2018

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.